

Vetyalfa Oy

Liminkankaan vihreän vedyn jalostamo, Vaala

Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Yhteysviranomaisen hankkeesta vastaavalle antama lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta perustuu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, jäljempänä YVA-laki) 18 §:ään.

Arviointimenettelyn yhteysviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto.

1 Hanketiedot

1.1 Hankkeen perustiedot

Liminkankaan vihreän vedyn jalostamo, Vaala.

Hankkeesta vastaava on Vetyalfa Oy. Hankkeesta vastaavan konsulttina ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on toiminut Sweco Finland Oy.

1.2 Hankkeen ja sen vaihtoehtojen kuvaus

Hankkeessa suunnitellaan enimmillään noin 1000 MW:n vedynerotus- ja synteettisten sähköpolttoaineiden tuotantolaitosta sekä pinta-alaltaan noin 120 ha laajuista, 120 MWp aurinkovoiman tuotantoaluetta. Tuotantolaitosalueen pinta-ala on noin 60 ha. Tuotannossa hyödynnetään uusiutuvaa energiaa. Hanke sijoittuu Vaalan kuntaan Liminkankaan alueelle, noin 25 kilometrin etäisyydelle Vaalan kuntakeskuksesta, valtatie 22:n ja rataverkoston välittömään läheisyyteen.

Hankkeessa suunnitellaan rakennettavaksi myös n. 6,2 kilometrin mittaiset 400 kV ja 400 + 110 kV voimajohdot Fingrid Oyj:n Lumimäen sähköasemalle, vedenottolinja sekä pistoraide Liminpuron liikennepaikalle.

Hankkeelle tarkastellaan seuraavia vaihtoehtoja:

- **VE0:** Hanketta ei toteuteta
- **VE1:** Hankkeen toteuttaminen, sisältäen vihreän vedyn tuotannon 1 000 MW:n maksimikapasiteetilla sekä noin 120 MWp aurinkovoiman tuotantoalueen perustamisen tuotantolaitosalueen pohjoispuolelle
- **VE2:** Hankkeen toteuttaminen, sisältäen vihreän vedyn tuotannon ja vedyn jatkojalostamisen metaaniksi, metanoliiksi, ammoniakiksi tai e-SAF-polttoaineeksi 1 000 MW:n maksimikapasiteetilla.
 - **VE2a:** vedyn tuotanto ja sen jatkojalostus e-metaaniksi
 - **VE2b:** vedyn tuotanto ja sen jatkojalostus e-metanoliiksi

- **VE2c:** vedyn tuotanto ja sen jatkojalostus e-ammoniakiksi
- **VE2d:** vedyn tuotanto ja sen jatkojalostus e-SAF-polttoaineeksi, jolloin jalostuksessa syntyy myös muita e-hiilivety-polttoaineita, kuten e-dieseliä ja e-naftaa.
- **VE3:** Hankkeen toteuttaminen, sisältäen VE2 mukaisen toiminnan sekä noin 120 MWp aurinkovoimapuiston perustamisen tuotantolaitosalueen pohjoispuolelle.

Eri lopputuotteiden arvioidut vuosittaiset tuotantomäärät ovat seuraavat:

- Vety (VE1): 192 000 t
- e-metaani (VE2a ja VE3b): 438 000 t
- e-metanoli (VE2b ja VE3b): 964 000 t
- e-ammoniakki (VE2c ja VE3c): 1 167 000 t
- nestemäinen e-hiilivety-polttoaine (VE2d ja VE3d): 523 000 t

Hankkeen vedenottolinjalle tarkastellaan seuraavia vaihtoehtoja:

- **VVE1:** Vedenottolinja rakennetaan hankealueen eteläpuolelle Kivesniemeen, johon sijoitetaan pumppaamo. Vesistöstä ruopattava massamäärä on 1400 m³ltr.
- **VVE2:** Vedenottolinja rakennetaan hankealueen länsipuolelle Kukkolankankaalle saarien Iso-Kaattari ja Lamponen välille, johon sijoitetaan pumppaamo. Vesistöistä ruopattava massamäärä on 5 750 m³ltr

Tarkempi kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista on esitetty arviointiohjelmassa.

2 Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä YVA-lain liitteen 1 kohdan 6 c perusteella.

2.1 Ennakkoneuvottelu sekä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja muiden menettelyiden yhteensovittaminen

Yhteysviranomaisen on järjestänyt YVA-lain 8 §:ssä tarkoitetun ennakkoneuvottelun 15.10.2025, edistämään muun muassa hankkeen vaatimien arviointi-, suunnittelu- ja lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa, sekä hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa. Ennakkoneuvotteluun osallistuivat seuraavat tahot: Vetyalfa Oy, Sweco Finland Oy, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Lapin ELY-keskus, Kainuun ELY-keskus, Oulun museo- ja tiedekeskus, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Kainuun liitto, Vaalan kunta, Paltamon kunta, Puolangan kunta, Oulunkaaren ympäristöpalvelut (Pudasjärven kaupunki), Kainuun ympäristöterveyspalvelut, Metsähallitus ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes.

Arviointiohjelman mukaan hankealueen tuotantolaitoksen käsittävälle alueelle laaditaan asemakaava. YVA-menettely ja kaavoitus etenevät samanaikaisesti, mutta erillisillä menettelyillä.

2.2 Arviointiohjelman vireilletulo

Arviointiohjelma on tullut vireille, kun hankkeesta vastaava on 3.12.2025 toimittanut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle Liminkankaan vihreän vedyn jalostamo, hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma). Valtion aluehallintouudistuksen myötä ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvät tehtävät siirtyivät ELY-keskuksesta valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon, joka on jatkanut tässä YVA-menettelyssä yhteysviranomaisena 1.1.2026 alkaen.

2.3 Arviointiohjelmasta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomaisen tiedotti arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä pidosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 5.2.2026-6.3.2026. Kuulutus julkaistiin Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla www.lv.v.fi > Ajankohtaista. Tieto kuulutuksesta lähetettiin Vaalan, Paltamon ja Puolangan kunnille julkaistavaksi kuntalain (410/2015) 108 §:n mukaisesti. Lisäksi arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä pidosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen tiedotettiin Kainuun Sanomat, Tervareitti ja Kaleva -lehdissä 5.2.2026 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiohjelmaan on voinut tutustua kuulemisaikana:

- Ympäristöhallinnon verkkopalvelussa osoitteessa www.ymparisto.fi/Liminkangas-vetyjalostamo-YVA.
- Vaalan kunnantalolla, Vaalan kunnankirjastossa, Paltamon kunnantalolla, Paltamon kirjastossa, Puolangan kunnanvirastossa, Puolangan kirjastossa

Arviointiohjelman esittelytilaisuus järjestettiin 25.3.2026. Tilaisuuteen oli mahdollista osallistua etäyhteydellä.

3 Arviointiohjelmasta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiohjelmasta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle 13 lausuntoa ja 26 mielipidettä. Lausunnon antoivat seuraavat viranomaiset: Lapin elinvoimakeskus, Luonnonvarakeskus, Pohjois-Suomen elinvoimakeskus, Oulun museo- ja tiedekeskus, Metsähallitus, Väylävirasto, Kainuun liitto, Fingrid Oyj, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Paltamon kunta, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos. Mielipiteen antoivat seuraavat tahot: Jaalangan osakaskunta, Fortum Oyj, Suomen luonnonsuojeluliiton Kainuun piiri ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry. Lisäksi mielipiteen antoi 23 yksityishenkilöä.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys lausuntojen ja mielipiteiden keskeisestä sisällöstä. Lausuntopyyntö ja lausunnot löytyvät kokonaisuudessaan

osoitteesta www.ymparisto.fi/Liminkangas-vetyjalostamo-YVA. Verkkopalvelussa julkaistuista lausunnoista on poistettu henkilötiedoiksi katsotut sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n mukaiset tiedot.

Yhteenveto lausunnoista

Yleistä

Lausunnoissa todetaan, että Kainuun maakuntakaava-aluetta koskevista yleisistä suunnittelumääräyksistä täytyy huomioida myös liikenneturvallisuus.

Natura-alueet

Lausunnoissa huomautetaan, että Joutensuon Natura-alueen ympäristöstä on hankittu valtion luonnonsuojelutarkoituksiin aiemmin yksityisomistuksessa olevia alueita, ja alueista on tarkoitus lähivuosina perustaa luonnonsuojelulain mukaisia luonnonsuojelualueita säännöksineen.

Metsähallitus yhtyy arviointiohjelmassa esitettyyn johtopäätökseen, että Liminkankaan hanke ei merkittävästi heikennä Natura-alueiden *Joutensuo (FI1200306 SAC)* sekä *Oulujärven saaret ja ranta-alueet (FI1200104 SAC)* suojeluperusteita.

Eläimistö ja linnusto

Lausunnoissa katsotaan, että hankkeesta aiheutuu todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia metsäpeuraan, liito-oravaan ja uhanalaisiin petolintuihin.

Lausunnoissa todetaan, että Oulujärven ympäristön alueet ovat tärkeitä metsäpeurapopulaatioiden yhdistymisen näkökulmasta. Metsäpeuran osalta olisi hyvä tarkastella hankkeiden tilannetta laajemmalla alueella Oulujärven ympäristössä, huomioiden mm. ekologiset verkostot. Luonnonvarakeskuksen ja Metsähallituksen tuottamassa vasanhoitomallissa hankealueen läheiset avosuot (erityisesti Iso Lehmisuo, Joutensuo) näkyvät erittäin hyvinä vasanhoitoympäristöinä.

Lausunnoissa huomautetaan, että hankealueen ympäristöstä on liito-oravahavaintoja. Merkittävin vaikutus liito-oravaan muodostuu todennäköisesti voimajohdon rakentamisesta.

Vesistöt ja kalasto

Lausunnoissa korostetaan hankkeen vesistövaikutusten (kalasto, vesieliöstö, veden laatu, hydrologia) arvioinnin tärkeyttä.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Lausunnoissa todetaan, että arkeologisessa inventoinnissa tulee selvittää kattavasti, sijaitseeko hankealueella kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä. Vedenottolinjojen tulee sisältyä inventointiin.

Maisema

Lausunnoissa todetaan, että merkittäviä maisemavaikutuksia voi syntyä korkeista rakenteista ja valaistuksesta, joiden näkyminen erityisesti Oulujärvelle ja siellä sijaitseville arvoalueille on havainnollistettava selkeästi ja arvioitava huolellisesti. Edellytetään, että maisemavaikutusten havainnollistamisessa käytetään kuvasovitteita.

Lausunnoissa esitetään, että arvioinnissa laaditaan havainnekuvat sekä vaikutusarvio siitä, miltä kokonaisuus näyttää Takiankankaan ja sen lähiympäristön näkökulmasta.

Liikenne

Lausunnoissa katsotaan, että arvioinnissa on tarkasteltava lisääntyvän liikenteen vaikutuksia läheisille väylille sekä rakentamisajan että toimintavaiheen osalta, huomioiden väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Lisäksi on arvioitava vaarallisten aineiden kuljetuksiin liittyvät riskit.

Yhteisvaikutukset

Lausunnoissa korostetaan ekologiseen verkostoon kohdistuvien yhteisvaikutusten arviointia. Lausunnoissa todetaan, että erityisesti Takiankankaan tuulivoimahanke tulee ottaa huomioon yhteisvaikutusten arvioinnissa. Lisäksi muistutetaan, että yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös eri hankkeiden sähkönsiirtoyhteydet.

Yhteenveto mielipiteistä

Yleistä

Mielipiteissä pyydetään huomioimaan, että toiminnasta aiheutuvista haitallisista vaikutuksista vesistöihin ja vesistöalueen vesivoimaloihin tulee keskustella toimijoiden kanssa.

Mielipiteissä nostettiin esiin hankkeen suuri sähkönkulutus ja katsoivat että hankkeen vaikutuksia säästä riippuvan sähkön tuotantoon, hintaan ja markkinoihin tulee arvioida.

Vaihtoehdot

Useissa mielipiteissä esitetään kannanottoja vedenottolinjan reitin ja pumppaamon sijainneista sekä ehdotetaan uusia. Useissa mielipiteissä vastustetaan vedenottolinjan VVE1 sijaintia mm. vapaa-ajan asutuksen läheisyyden vuoksi. Toisissa mielipiteissä vastustetaan vedenottolinjan VVE2 sijaintia mm. humuspitoisen Jaalanganlahden mataluuden ja ruoppausmassojen suuren määrän vuoksi.

Mielipiteissä katsotaan, että hankkeessa tulee tarkastella vaihtoehtoa, jossa hukkalämpö hyödynnetään.

Maisema

Mielipiteissä todetaan putkilinjauksesta aiheutuvan maisemahaittaa mm. puuston poiston vuoksi.

Vaikutukset ihmisiin ja virkistyskäyttöön

Mielipiteissä todetaan, että laitosta suunnitellaan liian lähelle asutusta. Mielipiteissä nostetaan esiin pumppaamon vesipumpuista ja ilmanvaihtolaitteista aiheutuva melu ja sen vaikutukset vapaa-ajanasutukseen. Hankkeen molempien vedenottolinjojen katsotaan heikentävän alueen virkistyskäyttöä. Katsotaan tarpeelliseksi selvittää hankkeen vaikutuksia digitaalisten signaalien toimivuuteen. Hankkeesta aiheutuvan liikenteen vaikutukset alueen tiestöön sekä liikenneturvallisuuteen nähdään tarpeelliseksi arvioida.

Maa- ja kallioperä

Mielipiteissä huomautetaan, että Kivesniemi on kivinen ja kalliainen, joten rakentaminen sinne on haastavaa. Jos vedenottolinjaksi valitaan Kivesniemen kautta kulkeva, edellyttää se laajaa louhintaa, josta seuraa maisemahaittoja ja riskejä pohjavedelle. Huomautetaan, että Kivesniemen kärki kuuluu Rokua UNESCO Global Geopark-alueeseen.

Vesistöt, kalasto ja jääolosuhteet

Mielipiteissä esitetään huoli hankkeen vaikutuksista kalastukseen sekä kalojen elinolosuhteisiin. Etenkin Jaalanganlahden todetaan olevan tärkeä kutu- ja poikasalue. Lisäksi halutaan tietää hankkeen vaikutuksia jääolosuhteisiin. Esitetään, että hankkeessa tulisi laatia kattava vuodenaikojen mukaan tehtävä hydrodynaaminen mallinnus. Nostetaan esiin järviveden natrium- ja kaliumkloridipitoisuuksien nousu, jonka todetaan aiheuttavan vakavia haittoja järven ekosysteemille, veden laadulle ja eliöstölle. Halutaan lisää tietoa purkuveden rejektin koostumuksesta sekä lämpötilasta ja ollaan huolissaan sen vaikutuksista vesistöön.

Mielipiteissä kerrotaan, että Jaalangan osakaskunnalla on elinvoimakeskuksen kanssa käynnissä vesien suojeluhanke, jonka tavoitteena on vähentää vesistökuormitusta Haukijärveen ja Vanhajokeen parantamalla vesitasetta ja veden laatua jokialueilla. Jaalangan osakaskunnan tehtävänä on huolehtia kalavesien ja kalaston hoidosta alueellaan. Todetaan, että vedyn jalostamo laskisi lahteen raskasmetalleja ja fosforia, joka kiihdyttäisi rehevöitymistä sekä estäisivät luontaisen puhtaan kalakannan lisääntymistä ja säilymistä.

Mielipiteissä todetaan, että Oulujärven säännöstelyväli (2,7 m) ja suunniteltu vedenottoputken korkeus (2,5 m) huomioon ottaen, vedenottovaihtoehto VVE2 ei ole mahdollinen, kun vedensyvyys on 3 metriä.

Nähdään tärkeänä, että vedenottolinjausten vaikutukset, mukaan lukien vaikutukset Natura-alueisiin, arvioidaan kattavasti.

Luonnonympäristö

Mielipiteissä huomautetaan, että Mäntyniemessä pesii paljon lintuja ja ollaan huolissaan hankkeen vaikutuksista niihin. Todetaan Kivesniemen ja Mäntyniemen rantojen olevan koskematonta luontoa, jonka tulisi säilyä sellaisenaan. Jaalanganlahden katsotaan olevan tärkeä pesimä- ja levähdysalue vesilinnuille. Jaalanganlahden kokonaisuuden katsotaan olevan ekologisesti herkkä ja altis muutoksille. Lajistoselvitysten katsotaan olevan riittämättömiä ja huomautetaan, että aurinkovoimapuiston linnustovaikutusten arviointitapa puuttuu.

Yhteisvaikutukset

Katsotaan tarpeelliseksi arvioida hankkeen yhteisvaikutukset Oulujärven säännöstelyn sekä muiden Oulujärven alueen vedenkäyttöhankkeiden kanssa. Mielipiteissä esitetään huoli erilaisten hankkeiden runsaasta määrästä alueella. Todetaan, että alueen teollinen kehittäminen on nopeaa ja pidetään haastavana muodostaa kokonaiskuvaa alueen tulevaisuudesta. Katsotaan tarpeelliseksi arvioida eri hankkeiden melusta aiheutuvat yhteisvaikutukset.

Kemikaaliriskit

Mielipiteissä huomautetaan, että arviointiohjelmassa ei ole todettu hankkeen ylittävän Seveso-direktiivin ja kemikaaliturvallisuuslain mukaiset vedyn määrät ja siten kuuluvan suuronnettomuusvaarallisten laitosten piiriin. Lisäksi todetaan, että onnettomuusskenaarioiden mallinnustapaa ei ole kuvattu. Mielipiteissä muistutetaan, että ammoniakki on myrkyllinen, syövyttävä sekä ympäristölle vaarallinen kemikaali ja katsotaan, että suuronnettomuusvaara on arvioitava.

4 Yhteysviranomaisen kannanotto arviointiohjelman laajuudesta ja tarkkuudesta sekä ohjeet arviointiselostuksen laadintaan

4.1 Arvioinnin laajuus ja tarkkuus

Liminkankaan vihreän vedyn jalostamohankkeen arviointiohjelma on YVA-lain (252/2017) mukainen ja täyttää sille lain 16 §:ssä ja YVA-asetuksen (277/2017) 3 §:ssä asetetut sisältö- ja laatuvaatimukset. Arviointiohjelma on johdonmukainen kokonaisuus, jonka perusteella saa selkeän käsityksen suunniteltavasta hankkeesta, vaikutusalueen ympäristön nykytilasta sekä suunnitellusta ympäristövaikutusten arvioinnista.

Arviointiohjelmassa on todettu, että rakennusvaiheen todennäköisesti merkittävimmät vaikutukset aiheutuvat rakentamisen aikaisesta liikenteestä, hulevesistä sekä vedenotto—ja purkurakenteen rakentamisesta. Toiminnan aikaisten todennäköisesti merkittävien vaikutusten katsotaan olevan vesistövaikutukset, joita aiheutuu vedenotosta ja rejektiveden johtamisesta sekä maisema- ja liikennevaikutukset.

Yhteysviranomaisen nostaa arviointiohjelmassa esitettyjen lisäksi todennäköisesti merkittäväksi maakotkaan kohdistuvat vaikutukset sekä ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvat vaikutukset, sisältäen mm. arviointiohjelmassa todennäköisesti merkittäväksi tunnistetut liikenne- ja maisemavaikutukset.

Yhteysviranomaisen katsoo hyväksi toimintatavaksi arvioida erikseen rakentamisen aikaiset ja toiminnan aikaiset vaikutukset, sillä kuten arviointiselostuksessa on todettu, ne poikkeavat toisistaan mm. ajalliselta kestoaltaan.

Jos jonkin vaikutustyyppin osalta esitetään lieventämistoimia, tulee vaikutuksen merkittävyys arvioida ilman toimia sekä niiden kanssa. Yhteysviranomaisen muistuttaa, että lieventämistoimien tulee olla konkreettisia niin, että niihin on mahdollista sitoutua haitallisten vaikutusten lieventämiseksi hankkeen jatkosuunnittelussa, lupamenettelyjen ja toteuttamisvaiheen aikana.

4.2 Hankekuvaus ja hankkeen vaihtoehdot

Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeen sijainti, tarkoitus ja tekninen kuvaus on esitetty arviointiohjelmavaiheeseen riittävällä tavalla. Hankkeen edellyttämät rakentamistoimet on kuvattu riittävällä tasolla.

Arviointiohjelmassa on esitetty laitosalueen sijainti, mutta ei toimintojen sijaintia alueen sisällä. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa tulee esittää toimintojen sijoittuminen sillä tarkkuustasolla, kuin suunnittelutilanne mahdollistaa ja on tarpeen merkittävien vaikutusten arvioimiseksi.

Hanke sisältää useita osia (laitosalue, voimajohto, pistoraide, vedenottolinja), joista aiheutuu erityyppisiä ympäristövaikutuksia. Yhteysviranomaisen muistuttaa, että arvioinnissa tulee ottaa huomioon hankkeen kaikki osat siltä osin kuin niistä mahdollisesti aiheutuu merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Hankkeessa arvioidaan useita toteutusvaihtoehtoja, joissa käsitellään eri lopputuotteiden valmistusta sekä mahdollisuutta aurinkovoiman tuotannolle. Vaikka hankkeelle on asetettu useita toteutusvaihtoehtoja usealla tarkastelutasolla, yhteysviranomaisen katsoo, että vaihtoehtoasettelu ja vaihtoehtojen kuvaus on toteutettu selkeästi. Yhteysviranomaisen kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että arviointiselostuksessa esitetään selkeästi kussakin kohdassa käsitelty vaihtoehto.

4.3 Ympäristön nykytila, arvioitavat ympäristövaikutukset ja menetelmät

Yhteysviranomaisen muistuttaa, että arviointiselostuksessa tulee keskittyä todennäköisesti merkittävien ympäristövaikutusten käsittelyyn. Lisäksi merkittävyydeltään epävarmoja vaikutuksia tulee tarkastella siinä laajuudessa, että niiden merkittävyys voidaan perustella. Ennalta vähäiseksi arvioidut vaikutukset voidaan rajata vaikutusten arvioinnin ulkopuolelle ja perustella tehty valinta arviointiselostuksessa lyhyesti.

Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointi voidaan toteuttaa arviointiohjelmassa esitetyn mukaisesti, mutta yhteysviranomaisen esittää vaikutusten arvioinnin suunnitelmaan joitain täsmennyksiä.

Vesistövaikutukset

Yhteysviranomaisen katsoo, että vesienhoidon näkökulmasta hankekuvaus ja pintavesien nykytilan kuvaus on asianmukainen. Lähivesistöjen tilaa on tuotu laajasti esille. Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiselostuksessa kuvausta voi tiivistää keskittymällä vain niihin vesistöihin ja vesimuodostumiin, joihin merkittävimpien vaikutusten arvioidaan kohdistuvan.

Yhteysviranomaisen tuo lisätietona esille, että Oulujärven uuden, alustavan, vuosien 2017–2023 aineistoihin perustuvan luokittelun perusteella Oulujärven ekologinen tila on edelleen hyvä, eikä tilan ole arvioitu olevan riskissä heikentyä. Kyseessä on melko laajaan aineistoon perustuva ekologinen luokitus. Valtioneuvosto vahvistaa vesienhoitosuunnitelmat ja samalla uuden luokittelun vuoden 2027 loppupuolella, jolloin uusi luokittelu on virallinen. Vuosien 2017–2023 vedenlaatu ilmentää erinomaista (fosfori, typpi) tilaa. Biologiset laatutekijät ilmentävät erinomaista (syvännepohjaeläimet) tai hyvää (kasviplankton). Vuottolahdesta on yksi tyydyttävää ilmentävää litoraalin pohjaeläinaineisto, mutta sitä ei voida pitää koko järveä edustavana tilamuuttujana. Rantavyöhykkeen kasvittuminen on ollut Oulujärvellä erittäin voimakasta erityisesti Paltaselän alueella. Mallinnettu vesikasvillisuuslaatutekijä ilmentää kuitenkin hyvää tai erinomaista tilaa.

Arviointiohjelman luvuissa 7.7 ja 7.8 tunnistettu todennäköisesti merkittävimpiä rakentamisen aikaisia ja toiminnan aikaisia pintavesivaikutuksia. Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiohjelmassa on tunnistettu hyvin rakentamisen aikaiset sekä toiminnan aikaiset todennäköiset pintavesivaikutukset. Yhteysviranomaisen katsoo arviointiohjelmassa esitetyn mukaisesti, että toiminnanaikaiset mahdollisesti merkittävät ympäristövaikutukset kohdistuvat vesistöihin vedenotosta ja rejektiveden johtamisesta.

Yhteysviranomaisen kuitenkin huomauttaa, että pintavesien vaikutusten arviointimenetelmien kuvauksessa (kappale 11.3.3) eri vaikutustyyppien vaikutusten arviointimenetelmiä ei ole eritelty, minkä vuoksi arviointimenetelmien kuvaus jää epätarkaksi. Yhteysviranomaisen muistuttaa, että etenkin mahdollisesti merkittävien pintavesivaikutusten osalta hankkeen vesistövaikutusten arviointi ei voi perustua pelkästään asiantuntija-arvioon, vaan arvion tulee pohjautua myös mm. hankkeen toimintojen määrään ja sijaintiin. Hankkeen määrällisiä vaikutuksia tulisi suhteuttaa esimerkiksi vastaanottavan vesistön kokoon ja herkkyyteen, huomioiden mahdolliset erityyppiset vaikutusmekanismit sekä mahdolliset yhteisvaikutukset muiden kuormittajien kanssa. Vaikutusten arvioinnissa oli mainittu Vemala -simulaatio, mutta ei ole esitetty, miten ja missä yhteydessä simulaatiota voitaisiin vaikutusarvioinnissa soveltaa. Yhteysviranomaisen pitää hyvänä asiana, mikäli arvioinnissa hyödynnetään Vemala-mallia.

Yhteysviranomaisen käsityksen mukaan vesilain mukaisten lupien tarve ja mahdolliset tarpeet on kuvattu pääosin asianmukaisesti.

Vaihtoehtoissa VE1 ja VE3 suunnitellaan laaja-alaista (n. 120 ha) aurinkovoiman tuotantoaluetta. Arviointiohjelman mukaisesti aurinkovoima-alueelta poistetaan puusto ja osoitetaan maan lievää muokkaamista. Yhteysviranomaisen katsoo, että aurinkovoiman rakentamista metsään ei voida pitää maan lieväenä muokkaamisena. Laaja-alainen aurinkovoima-alue saattaa vaatia runsaasti pintamaan poistoa, sekä mm. kuivattamista

ja ojittamista, jolloin myös aurinkovoima-alueen rakentamisen osalta tulee arvioida vesilain mukaisen luvan tarve, mikä on tunnistettu myös arviointiohjelmassa.

Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen

Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiohjelmassa ei ole täysin tunnistettu hankkeen vaikutusmekanismeja eri eliöryhmille. Eläimistön ja linnuston osalta on lähinnä käsitelty aurinkovoimaloiden alueen vaikutuksia, mutta sähkönsiirrosta (törmäys- ja sähköiskuriski) tai tuotantolaitokset (melu, soihtu) aiheutuvia vaikutusmekanismeja ei käsitelty riittävästi. Nämä kaikki tulee kuitenkin ottaa huomioon arviointiselostuksessa.

Arviointiselostusvaiheessa selvitysten toteuttamisen, tulosten raportoimisen sekä vaikutusarvioinnin osalta yhteysviranomaisen kehottaa hyödyntämään Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointioppaan päivitettyä versiota (Mäkelä & Salo 2024).

Yhteysviranomaisen toteaa yleisesti, että luontoselvitysten raportoinnin menetelmäkuvauksissa on esittävä selkeästi maastotöiden ajankohdat ja ajankäyttö sekä niiden kohdentuminen. Selkeä esitystapa olisi esittää selvitysreitti sellaisessa maastokartta-kuvassa, johon on merkitty myös vaikutusarviointiin sisältyvien rakenteiden sijainnit. Myös selvityksissä paikannetut ja tulkitut arvokkaat luontokohteet, lajiesiintymät ym. tulee esittää selkeästi kartoilla siten, että niissä on myös esitetty hankkeen rakenteet. Selkeä raportointitapa on numeroida luontokohteet ja esittää numerot sekä tekstissä että kartoilla.

Kasvillisuus ja luontotyypit

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että arviointiohjelmassa tulisi esittää alustava maastotyösuunnitelma esim. esittelemällä selvittävät kohteet karttakuvassa, jotta yhteysviranomaisen voi ottaa kantaa suunnitelman riittävyteen. Vaihtoehtoisesti jo toteutuneista maastotöistä olisi hyvä esittää menetelmäkuvaus.

Arviointiohjelman mukaan hankkeen kasvillisuus- ja luontotyyppikartoitukset on jo toteutettu kesällä 2025. Mutta koska selvitysten toteutuksesta ei kuitenkaan anneta mitään tarkempia tietoja, ei yhteysviranomaisen voi ottaa kantaa niiden kattavuuteen. Näin ollen kartoitusten laadukkaaseen raportointiin tulee panostaa selostusvaiheessa. Luontotyyppien nimet tulee olla Suomen luontotyyppien uhanalaisuus- julkaisun (Kontula & Raunio 2018) mukaisia.

Luontokohteiden vaikutusarvioinneissa tulee suorien ja reunavaikutusten lisäksi kiinnittää huomiota hydrologisiin vaikutuksiin kasvillisuuteen ja luontotyypeihin, etenkin jos maanmuokkaustyö ja rakentaminen suunnitellaan näille vaikutuksille herkän kohteen kuten esim. ojittamattoman suoalueen läheisyyteen. Lisäksi rakennustöiden aiheuttamien ravinne- ja kiintoainehuuhtoutumien vaikutukset luontokohteisiin on arvioitava.

Yhteysviranomaisen myös nostaa esille, että voimajohtoreitille varatulla alueella sijaitsee maastokartan perusteella lähteitä, jotka tulee vesilain (571/2011) 2. luvun 11 §:n mukaisina suojelukohteina huomioida suunnittelussa ja vaikutustenarvioinnissa.

Linnusto

Arviointiohjelman mukaan alueella on jo tehty pesimälinnusto- ja kanalintuselvitys vuoden 2025 aikana, ja selvityksiä aiotaan jatkaa myös vuonna 2026.

Yhteysviranomaisen pitää kyseisiä selvityksiä tarpeellisina, mutta niiden kattavuuteen ei arviointiohjelmassa esitettyjen tietojen perusteella voida ottaa ohjaavasti kantaa.

Yhteysviranomaisen myös katsoo, ettei suunniteltujen selvitysten perusteella välttämättä kuitenkaan saada täysin kattavaa kuvaa kaikkien olennaisten lajiryhmien osalta, sillä arviointiohjelma ei esimerkiksi sisällä pöllöjen osalta tehtäviä erillisselvityksiä. Tätä ratkaisua ei perustella millään tavalla, joten jää epäselväksi, mihin kyseisen lajiryhmän osalta laadittava arviointi tullaan perustamaan. Sama pätee myös päiväpetolintuihin. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointia varten tulee kartoittaa hankealueen ja siirtolinjojen vaikutusalueelle mahdollisesti sijoittuvat ennestään tuntemattomat petolintujen pesäpaikat. Keskiössä ovat etenkin toistuvasti samaa pesäpaikkaa käyttävät petolinnut (esim. huuhkaja, viirupöllö, kanahaukka ja hiirihaukka), joita koskee joko luonnonsuojelulain (9/2023) 70 §:n 3 momentin taikka 73 §:n mukainen suoja.

Lisäksi yhteysviranomaisen huomauttaa, että hanke sijoittuu kokonaisuudessaan maakotkareviirille, johon kohdistuu jo tällä hetkellä merkittävän haitan riski alueen muista hankkeista. Siksi reviiirin elinkykyä ei tule enää heikentää törmäysriskin, häiriön tai elinympäristön menetyksen kautta. Maakotkaan kohdistuvien vaikutusten arviointi tulee laatia huolellisesti huomioiden etenkin yhteisvaikutukset tuulivoima- ja sähkönsiirtohankkeiden kanssa huomioiden Metsähallituksen omassa lausunnossaan esittämät kannanotot. Maakotkan ja muiden uhanalaisten petolintujen osalta tulee laatia julkisuuslaki huomioiden erillinen raportti viranomaiskäyttöön.

Arviointiohjelmassa ei ole ennakkotietojen tai tehtyjen selvitysten perusteella esitetty olevan linnustollisesti merkityksellisiä alueita. Yhteysviranomaisen kuitenkin huomauttaa, että sähkönsiirtolinjan läheisyyteen sijoittuu linnustollisesti arvokas Joutensuon alue, johon kohdistuvat vaikutukset tulee huomioida huolellisesti arviointiselostuksessa.

Luonnonsuojelulain 70 §:n 5 momentin edellytysten mukaisesti arvioinnissa ja hankkeen suunnittelussa tulee ottaa huomioon asianmukaiset lievennystoimet. Arvioinnissa on myös huomioitava laaja-alaisesti muiden hankkeiden kanssa mahdolliset aiheutuvat yhteisvaikutukset.

Direktiivilajit

Yhteysviranomaisen katsoo ennakkotietojen mukaan tarpeellisena, että hankkeessa toteutetaan erilliset maastokartoitukset liito-oravan ja viitasammakon osalta. Keväällä 2025 toteutetut viitasammakkokartoitukset on kuitenkin toteutettu varsin varhaisena ajankohtana, joten yhteysviranomaisen katsoo lajin osalta tarpeelliseksi esitetyn suunnitelman mukaiset täydentävät selvitykset keväällä 2026.

Arviointiohjelman mukaan alueella ei olla toteuttamassa lepakkoselvitystä. Jää epäselväksi, mihin kyseisen lajiryhmän osalta laadittava arviointi tullaan perustamaan, sillä esitettyjen ennakkotietojen perusteella ei ole mahdollista poissulkea lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen olemassaoloa hankkeen vaikutusalueella. Sama pätee myös karhuun, ilvekseen ja saukkoon, joita ei arviointiselostuksessa mainita, vaikka ne ovat liitteen IV a mukaisia, alueella tavattavia lajeja. Sen sijaan

arviointiohjelmassa on virheellisesti todettu suden olevan luontodirektiivin liitteen IV a mukainen laji.

Yhteysviranomaisen toteaa, että kaikki levinneisyytensä puolesta hankkeen vaikutuspiirissä mahdollisesti esiintyvät luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit (ml. selkärangattomat lajit) tulee arvioida vähintään asiantuntija-arviona. Lajien osalta, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin saattaa olla heikentäviä vaikutuksia, on hankittava maastoselvityksin riittävän luotettava taustatieto vaikutusarviointia varten.

Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiohjelman perusteella jää epäselväksi, voidaanko lepakoiden, ilveksen, karhun ja saukon osalta esittää selostusvaiheessa uskottava vaikutustenarviointi, eikä maastoselvitysten tarvetta näiden lajien osalta voida arviointiohjelmassa esitetyn tiedon perusteella poissulkea. Yhteysviranomaisen katsoo, että mikäli hankkeen vaikutusten arviointi katsotaan voitavan tehdä riittävällä tarkkuudella ilman maastoselvityksiä, tulee tämä perustella arviointiselostuksessa.

Luontodirektiivin liitteen IV a mukaisten lajien lisäksi arvioinnissa on huomioitava muu luonnonvarainen eläimistö, ja siihen hankkeesta mahdollisesti kohdistuvat vaikutukset. Erityisesti on syytä huomioida metsäpeura, jonka elinympäristöihin ja ekologiseen verkostoon kohdistuvat vaikutukset tulee arvioida. Arvioinnissa on huomioitava laajalaisesti muiden hankkeiden kanssa mahdolliset aiheutuvat yhteisvaikutukset.

Suojelualueet ja ekologiset yhteydet

Arviointiohjelmassa on pääosin tunnistettu hankkeen lähiseudulle sijoittuvat suojelualueet sekä tärkeät lintualueet. Yhteysviranomaisen kuitenkin huomauttaa, että suunniteltu voimajohtolinja sijoittuu valtion suojelualueeksi varatulle kiinteistölle Joutensuon länsipuolella. Tämä tulee ottaa huomioon hankkeen vaikutusten arvioinnissa.

Myös Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan teemakartalla esitetty ekologisen verkoston rajaus sekä sen taustalla oleva selvitys ("Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskeva riskiselvitys") päivityksineen on syytä huomioida arviointiselostuksessa.

Yhteysviranomaisen katsoo, että Joutensuon Natura-alueen (FI1200306) osalta esitetty selvitys luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen arvioinnin tarpeesta on huolellisesti laadittu. Sen perusteella voidaan olla samaa mieltä siitä, että hankkeella ei todennäköisesti ole merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luontotyypeihin.

Myöskään Oulujärven saarten ja ranta-alueiden Natura-alueen (FI1200104) osalta ei ole odotettavissa todennäköisiä merkittäviä heikentäviä vaikutuksia suojelun perusteena oleviin luontotyypeihin etäisyyksien ja luontotyyppien luonteen vuoksi. Todennäköiset merkittävät heikennykset voidaan niin ikään poissulkea riittävällä luotettavuudella myös Oulujärven lintusaarten (FI1200105) suojelun perusteena olevien lintulajien kohdalla.

Näin ollen ei arviointiselostusvaiheessa ei ole tarpeen laatia näiden alueiden osalta varsinaista asianmukaista Natura-arviointia. Yhteysviranomaisen kuitenkin huomauttaa,

että mikäli hankesuunnitelmiin tulee myöhemmissä vaiheissa merkittäviä muutoksia, voi tilanne myös Natura-arvioinnin tarpeen osalta muuttua.

Ihmisten elinolot ja viihtyvyys

Suunniteltua laitosaluetta lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 700 metrin etäisyydellä alueesta. Vedenottolinjojen vaihtoehtojen reittien varrella asutusta on lähempänä. Alueella ei ole merkittäviä virkistyskohteita, mutta ympäristöä hyödynnetään virkistyskäytössä. Oulujärveä käytetään kaupallisessa sekä vapaa-ajan kalastuksessa.

Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiohjelmassa on tunnistettu hyvin ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen mahdollisesti kohdistuvat vaikutukset. Yhteysviranomaisen katsoo arviointiohjelmassa esitetyn tavoin, että ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvat vaikutukset koostuvat eri vaikutustyypeistä.

Arviointiohjelmassa on erikseen käsitelty vaikutuksia meluun, maisemaan ja liikenteeseen. Yhteysviranomaisen katsoo, että esitetty suunnitelma meluvaikutusten arvioimiseksi on riittävä ja katsoo tärkeäksi, että arvioinnissa huomioidaan esitetyn mukaisesti tuotantolaitoksen lisäksi raideliikenteen aiheuttama melu.

Yhteysviranomaisen toteaa, että meluvaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös mahdollinen soihdun käytöstä aiheutuva melu. Yhteysviranomaisen katsoo, että lähiympäristön maiseman muutos on syytä huomioida osana ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien vaikutusten arviointia, mutta esittää vielä myöhemmin lausunnossa joitain tarkennuksia maisemaan kohdistuvien vaikutusten arviointiin.

Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiohjelmassa esitetty suunnitelma ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi vaikuttaa riittävältä. Yhteysviranomaisen katsoo, että sen lisäksi että ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan vaikutustyyppikohtaisesti, on tärkeää tehdä kokoava johtopäätös kokonaisvaikutuksista.

Yhteysviranomaisen kuitenkin katsoo, että koska hankkeesta aiheutuu todennäköisesti sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, on hyvä tehdä lisäksi erilliset johtopäätökset myönteisistä ja kielteisistä vaikutuksista, jolloin hankkeesta aiheutuvat vaikutukset ovat kokonaisuutena paremmin hahmotettavissa.

Muut ympäristövaikutukset

Kulttuuriympäristö

Yhteysviranomaisen yhtyy pääosin arviointiohjelmassa esitettyyn kuvaukseen hankkeen todennäköisistä maisemavaikutuksista ja katsoo, että esitetty suunnitelma vaikutusten arvioimiseksi on pääosin riittävä. Yhteysviranomaisen toteaa, että merkittäviä maisemavaikutuksia voi syntyä esitetyn lisäksi myös lisääntyneestä valaistuksesta, jonka vaikutukset voivat ulottua kauemmaksi. Suunnitellut uudet rakenteet ja rakennukset ovat korkeita ja muuttavat nykyisen erämaamaaiseman rakennetuksi teollisuusalueeksi. Arviointiohjelmassa esitetään laadittavaksi havainnekuvia. Yhteysviranomaisen katsoo, että havainnekuvia tulisi laatia sekä päivä- että yönäkymin.

Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on esitetty arviointiohjelmassa. Alueellinen vastuumuseo on lausunnossaan yksilöinyt arviointiohjelmassa olleet virheelliset tiedot. Yhteysviranomaisen katsoo, että vastuumuseon esittämät korjaukset on syytä ottaa huomioon arviointiselostusta laadittaessa. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet ja kohteet samoin kuin valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet tulee esittää kartalla, ne tulee nimetä ja niiden ominais- ja erityispiirteet tulee kuvata vaikutusten arvioimiseksi ainakin niiden kohteiden osalta, joihin hankkeella arvioidaan olevan vaikutusta.

Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiohjelmassa on käsitelty arkeologista kulttuuriperintöä ja siihen kohdistuvien vaikutusten arviointia pääosin riittävällä tarkkuudella. Arviointiohjelmassa ei ole käsitelty valtakunnallisesti arvokkaita arkeologisia (VARK) -kohteita. Yhteysviranomaisen toteaa, että lähimmät VARK-kohteet on syytä kuvata arviointiselostuksessa ja ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa.

Alueidenkäyttö

Yhteysviranomaisen toteaa, että suunnittelualueen ohjaava kaavataso on kuvattu arviointiohjelmassa oikein. Arviointiohjelmassa on lisäksi kuvattu hankealueen läheisyyteen sijoittuvien voimassa olevien yleis- ja asemakaavoitettujen tai suunnittelussa olevien kaava-alueiden tilannetta. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeessa tulee arvioida, onko hankkeella vaikutuksia lainvoimaisten kaavojen toteuttamiseen tai onko se ristiriidassa kyseisten kaavojen kaavamääräysten kanssa.

Arviointiohjelmassa on kuvattu hankealueen tuleva kaavoitustilanne. Alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa ja arviointiohjelman mukaan hankealueelle tullaan laatimaan rakentamisen mahdollistama asemakaava. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että jos asemakaava laaditaan alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvin osin otettava huomioon myös yleiskaavan sisältövaatimukset. Kaavamennettely on oma erillismenettelynsä, jonka taustaselvityksinä voidaan käyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä, mutta kaavoitusta ohjaa alueidenkäyttölaki.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaa- ja kaavassa ei ole osoitettu aurinkovoimarakentamiseen soveltuvia alueita, mutta kaavassa on annettu aurinkovoimaa koskevat suunnittelumääräykset, jotka tulee ottaa huomioon kaikessa aurinkovoimarakentamisessa.

Onnettomuus- ja häiriötilanteiden vaikutukset

Arviointiohjelmassa todetaan mahdollisia häiriö- ja onnettomuustilanteita olevan esimerkiksi prosessin häiriöpäästöt, kemikaalivuodot ja tulipalot. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiohjelmassa on oikeasuuntaisesti tunnistettu mahdolliset onnettomuus- ja häiriötilanteet sekä niiden vaikutukset. Arviointiohjelmassa on todettu mahdollisiksi vaikutuskohteiksi maaperä, pohjavedet, pintavedet ja ilmanlaatu. Yhteysviranomaisen lisää mainittujen lisäksi huomioon otettavaksi vaikutuskohteeksi ihmisten elinolot ja viihtyvyyden.

Yhteysviranomaisen pitää tarpeellisena kuvata yleistajuisesti millaisia onnettomuus- ja häiriötilanteita hankkeen rakentamisesta, toiminnasta ja vaarallisten aineiden kuljetuksista voi aiheutua. Onnettomuus- ja häiriövaikutusten arviointi tulee tehdä sellaisella tarkkuudella, että arvioinnin perusteella voidaan tehdä johtopäätelmät poikkeustilanteesta aiheutuvien vaikutusten todennäköisyydestä ja merkittävydestä

4.4 Arviointimenettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen

Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiohjelmassa esitetty suunnitelma osallistumisen järjestämisestä on riittävä ja täyttää YVA-lain vaatimukset. YVA-menettelyn keskeisenä tavoitteena on lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia, joten arviointimenettelyn aikana tehtävään tiedottamiseen tulee kiinnittää huomiota.

4.5 Arviointiohjelman laatijoiden pätevyys

Sweco Finland Oy toimii hankkeessa YVA-konsulttina. Arviointiohjelmassa on esitetty ohjelman laadintaan osallistuneiden koulutus, rooli ja kokemus. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeesta vastaavalla on ollut käytössään riittävä asiantuntemus arviointiohjelman laatimiseen.

4.6 Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

Arviointiohjelmassa on kuvattu pääosin asianmukaisesti hankkeen toteuttamisen edellyttämiä keskeisiä lupa- ja hyväksymismenettelyjä. Hankealueen tuotantolaitoksen kattavalle alueelle laaditaan asemakaava. Aurinkovoiman tuotantoalueen osalta ei kuvata ratkaistaanko sijoittuminen kaavoituksella vai jollain muulla menettelyllä.

Väylävirasto on tuonut lausunnossaan esiin, että liittymäluvut maanteille myöntää Sisä-Suomen Elinvoimakeskus.

Hanke edellyttää ympäristölupaa. Suunnittelun tarkkuustaso poikkeaa menettelyiden välillä, mutta arviointimenettelyssä laadittuja selvityksiä on mahdollista hyödyntää soveltuvin osin.

5 Arviointiohjelmalausunnon toimittaminen ja siitä tiedottaminen

Yhteysviranomaisen toimittaa lausuntonsa sekä kopiot arviointiohjelmasta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Lausunto toimitetaan samalla tiedoksi asianomaisille viranomaisille.

Arviointiohjelmalausunto on nähtävillä ymparisto.fi-palvelussa osoitteessa:
www.ymparisto.fi/Liminkangas-vetyjalostamo-YVA.

6 Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 8 600 euroa.

Arviointiohjelmasta annettavasta yhteysviranomaisen lausunnosta perittävä maksu on määritelty hankkeen vaatiman työmäärän mukaisesti (11-17 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Lupa- ja valvontavirastosta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä.

7 Sovelletut säännökset

- Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 8, 16 ja 18 §
- Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 3 §
- Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §
- Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 2§.

Arviointiohjelmalausunnon valmisteluun ovat osallistuneet seuraavat lupa- ja valvontaviraston asiantuntijat: Veli-Matti Kangas luonnonsuojelun yksiköstä, Niina Kangas alueidenkäytön yksiköstä ja Jaana Rääpysjärvi vesien- ja merenhoidon yksiköstä.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Kirsi Nieminen ja ratkaissut ylitarkastaja Niklas Virkkala

Liitteet

Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus (hankkeesta vastaavalle)

Jakelu

Hankkeesta vastaava (sähköisesti)

Tiedoksi

Lausuntopyyntöön saaneet tahot (sähköisesti)

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihtel: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/25837/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/25837/2026 har godkänts elektroniskt

Nieminen Kirsi 02.04.2026 10:17

Virkkala Niklas 02.04.2026 11:42